

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2025/465)**Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i
samarbete med SFI**

Motion av Hanna Wistrand (L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog**Sammanfattning av ärendet**

Hanna Wistrand (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären anser att staden bör utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med Svenska för invandrare (sfi) för att säkerställa att fler vuxna lär sig simma. Motionären vill även att staden utreder hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom sfi.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Simförbundet.

Simförbundet har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret belyser vissa juridiska och praktiska hinder för att införliva simskola inom sfi. Kontoret pekar också på vissa befintliga uppdrag i budget för 2026.

Arbetsmarknadsnämnden poängterar svårigheten att kombinera ett brett och stort uppdrag med begränsade antal undervisningstimmar. Nämnden belyser också vissa juridiska hinder som finns för att dela personuppgifter. Samtidigt pekar nämnden på en genomförd statlig offentlig utredning där simkunnighetsfrågan lyfts.

Idrottsnämnden ser positivt på ett utökat samarbete.

Utbildningsnämnden ser positivt på ett utökat samarbete.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ökad simkunnighet är ett av idrottsnämndens viktigaste mål. Av den anledningen avsätter staden många miljoner om året för just simkunnighetsarbete och simskola. De senaste åren har den rödgröna majoriteten skjutit till extra medel för bland annat vattenvaneträning på sommaren och sänkta avgifter för simskolan.

Som stadsledningskontoret påpekar behöver simkunnigheten hos nyanlända öka. Dagens förutsättningar för att direkt genom sfi erbjuda den tänkta målgruppen simundervisning är dock begränsad. Som arbetsmarknadsnämnden belyser finns både praktiska och juridiska hinder för detta. I den mån det är möjligt är det dock naturligtvis bra om lärare och andra kan hänvisa individer till rätt plats för simundervisning. Det är också viktigt att andra samhällsaktörer som nyanlända kommer i kontakt med under sina första år i Sverige gemensamt bidrar till att sprida information om var vuxna som inte kan simma kan vända sig.

Arbetsmarknadsnämnden poängterar att utredningen ”En reformerad samhällsorientering för bättre integration (SOU 2025:55)” som presenterades i våras föreslår en rad åtgärder som syftar till att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet på samhällsorienteringen. Inom ramen för detta föreslås att lärarna i samhällsorientering ska informera om var man som vuxen kan vända sig om man vill lära sig simma. I och med detta skulle alltså möjligheten att på ett strukturerat sätt inkludera simskolan inom sfi kunna förstärkas. Jag hoppas att regeringen driver just denna fråga vidare på nationell nivå.

I staden erbjuder idag Welcome House genom etableringscentrum kostnadsfria föreningsaktiviteter för utrikesfödda vuxna. I budgeten för 2026 finns också uppdrag till idrottsnämnden gällande att arbeta uppsökande mot nyanlända inom ramen för Welcome House och aktivt verka för att ingen exkluderas från att delta i idrottsverksamhet. Simskola och andra simkunnighetsinsatser är inkluderat i detta.

Med hänvisning till detta föreslår jag att motionen besvaras.

Bilaga

Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i samarbete med SFI, dnr KS 2025/465-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Christofer Fjellner, Dennis Wedin och Andrea Hedin (alla M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande.

Att kunna simma är inte bara en fråga om trygghet och folkhälsa, det är också en fråga om frihet och delaktighet. Den som inte kan simma riskerar att stå utanför både viktiga säkerhetskunskaper och möjligheten att ta del av en stor del av det svenska förenings- och friluftslivet. För Liberalerna är det en självklarhet att alla människor, oavsett bakgrund, ska ges möjlighet att tillägna sig denna livsviktiga färdighet.

Nyanlända vuxna är en av de grupper som samhället har svårast att nå när det gäller simkunnighet. Här ser vi att SFI kan spela en avgörande roll, både som informationskanal och som kontaktyta för idrottsförvaltningen. Genom ett strukturerat samarbete kan vi säkerställa att fler nås av information om simundervisning och faktiskt ges möjlighet att delta.

Liberalerna välkomnar att idrottsförvaltningen i sitt remissvar ställer sig positiv till motionens förslag och betonar värdet av samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och SFI. Positivt är att även förvaltningen lyfter fram vikten av att involvera lokala simföreningar. På så sätt får nyanlända inte bara tillgång till simskola, utan också en naturlig väg in i det svenska föreningslivet. Det stärker både integration och gemenskap, samtidigt som barns chanser att själva bli simkunniga ökar när deras föräldrar får den kunskap som behövs.

Vi menar att det nu är angeläget att gå vidare med en utredning om hur samarbetet kan organiseras på bästa sätt. Genom att kombinera stadens resurser med föreningslivets engagemang kan fler stockholmare få tillgång till denna grundläggande frihetsfärdighet. Det är så vi bygger ett öppet, tryggt och inkluderande samhälle, där ingen lämnas utanför.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 4 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M) och Jan Jönsson (L) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Hanna Wistrand (L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionären anser att staden bör utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med sfi för att säkerställa att fler vuxna lär sig simma. Motionären vill även att staden utreder hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom sfi.

Remissammanställning

Ärendet har och remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och Simförbundet.

Simförbundet har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med motionären i ambitionen att simkunnigheten hos nyanlända behöver öka. Däremot är dagens förutsättningar för att genom kontakt med sfi erbjuda den tänkta målgruppen simundervisning begränsad. Det finns både praktiska och juridiska hinder som talar för att det vore mer ändamålsenligt att de samhällsaktörer som nyanlända kommer i kontakt med under sina första år i Sverige gemensamt bidrar till att sprida information om var vuxna som inte kan simma kan vända sig. På så sätt säkerställer man att budskapet når fram till den aktuella målgruppen. Samhällsorientering och samhällsvägledning är exempel på andra kanaler som skulle kunna bidra till att sprida information om simundervisning till målgruppen.

På lite längre sikt kan däremot möjligheterna att genom sfi erbjuda den tänkta målgruppen simundervisning förbättras. I utredningen *En reformerad samhällsorientering för bättre integration* (SOU 2025:55) som presenterades i våras föreslås en rad åtgärder som syftar till att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet på samhällsvägledning som ges i Sverige. Ett av huvudförslagen innebär att samhällsorienteringen inordnas i komvux i sfi och därmed kommer omfattas av läroplanen för vuxenutbildningen och en nationell kursplan. I undervisningen i samhällsorientering föreslås ett antal områden tas upp, däribland frågan om simkunnighet hos barn och vuxna. Utredningen föreslår att lärarna i samhällsorientering ska informera var man som vuxen kan vända sig om man vill lära sig simma. I utredningen görs bedömningen att de bestämmelser som handlar om att samhällsorientering ska bli en del av komvux i sfi bör kunna träda i kraft den 1 januari 2027. Ändringarna föreslås börja tillämpas på utbildning som bedrivs efter den 31 december 2027, det vill säga utbildning som startar den 1 januari 2028 eller senare.

Det är enligt stadsledningskontoret önskvärt att involvera idrottsföreningar i arbetet med att erbjuda nyanlända simundervisning. I staden erbjuder Welcome House genom etableringscentrum kostnadsfria föreningsaktiviteter för utrikesfödda vuxna. Syftet är att aktiviteten ska leda till social inkludering och förbättra individens möjligheter på arbetsmarknaden. Under perioden den 1 januari till den 31 juli i år har 80 personer anmält att de önskar lära sig simma eller ges möjlighet att utveckla sina nuvarande simkunskaper via Welcome House och etableringscentrum. Hittills i år har 30 personer erbjudits möjlighet att delta i simundervisning som bedrivs av föreningar runt om i Stockholm. Därefter har 18 personer som erbjudits plats deltagit i simundervisning. De föreningar som etableringscentrum har kontakt med saknar alltså kapacitet att ta emot alla som anmäler sitt intresse att delta i simundervisning.

För de nyanlända som på egen hand önskar delta i simskolan som bedrivs i kommunal regi har det funnits administrativa hinder kopplat till betalningsrutiner som kräver personnummer, bankID samt konto- eller betalkort. Många nyanlända har även begränsad digital vana. Erfarenheterna från tidigare projekt inom staden kopplat till simkunnighet har varit övervägande positiva men även synliggjort logistiska utmaningar som kräver tid och resurser.

I finansborgarrådets förslag till budget 2026 ges idrottsnämnden i uppdrag att arbeta uppsökande mot nyanlända inom ramen för Welcome House och aktivt verka för att ingen exkluderas från att delta i idrottsverksamhet. Inom ramen för det uppdraget kan idrottsnämnden med fördel även undersöka vad idrottsföreningar behöver för att kunna möta den efterfrågan på simundervisning för utrikesfödda vuxna som etableringscentrum har kunnat påvisa, och som överstiger föreningarnas nuvarande kapacitet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om att utreda möjligheten att införa simskola i samarbete med SFI av Hanna Wistrand (L) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Reservation av Christina Tufvesson (L), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 18 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Fråga 1: Att utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med SFI för att säkerställa att fler vuxna lär sig att simma.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer med motionären i ambitionen att simkunnigheten hos nyanlända behöver öka. Förvaltningen önskar inledningsvis beskriva förutsättningarna för att bedriva sfi-utbildning, något som behöver tas i beaktande om frågan om sfi ska ge information och verka som en kontaktyta för idrottsförvaltningen utreds vidare.

Att bedriva sfi-utbildning är ett komplext uppdrag för lärare, övrig pedagogisk personal och ledning som måste se över vilka resurser som behövs och kan erbjudas för att eleverna ska få möjlighet att lyckas med sina studier. Den komplexa strukturen inom sfi, med kontinuerligt intag av elever, heterogena grupper, elever med kort skolgång eller begränsade läs- och skrivefärdigheter samt ett stort behov av individanpassning är exempel på utmaningar inom utbildningsformen. Under tiden som eleven studerar vid sfi gör situationen som nyanländ att informationsbehovet är stort. Det gäller dels information som löser omedelbara frågor men också stärker individens långsiktiga förutsättningar att klara sig på egen hand. Det finns flera livsområden där brist på kunskap och information gör att nyanlända löper större risk än andra kommuninvånare att drabbas av svårigheter. Bristande simkunskaper och vattenvana innebär till exempel att vissa grupper av utlandsfödda svenskar har högre risk att drunkna. Andra livsområden där vissa utlandsfödda är mer utsatta rör områden såsom skuldsättning, fysisk och psykisk ohälsa samt digitalt utanförskap.¹ Mot denna bakgrund finns det i dagsläget många organisationer som är angelägna att ge sfi-eleverna samhällsinformation. På grund av begränsningar i antalet sfi-timmar och det komplexa utbildningsuppdraget har antalet proaktiva och kunskapshöjande insatser under sfi behövt begränsas.

Personal och ledning för sfi får regelbundet förfrågningar om att dela de inskrivna elevernas kontaktuppgifter med organisationer i syfte att genom direktkontakt med eleverna kunna sprida information och nå ut med erbjudanden. Förfrågningar om att ta del av sfi-elevernas kontaktuppgifter har i de allra flesta fall nekats till följd av bestämmelserna i Dataskyddsförordningen (GDPR) som reglerar hur personuppgifter hanteras och sprids.

Mot bakgrund av ovanstående samt det faktum att en del nyanlända av olika skäl inte ingår i etableringsprogrammet och/eller inte studerar sfi ser förvaltningen en fördel i att de samhällsaktörer som nyanlända brukar komma i kontakt med under sina första år i Sverige gemensamt bidrar till att sprida information om var vuxna som inte kan simma kan vända sig för att träna på det. På så sätt säkerställer man att budskapet når fram till den aktuella målgruppen.

Utöver sfi ingår oftast samhällsorientering i nyanländas individuella etableringsplan samt samhällsvägledning som erbjuds inom respektive stadsdelsförvaltning. Samhällsorientering och samhällsvägledning är exempel på andra kanaler som skulle kunna bidra till att sprida information om simundervisning till målgruppen. Medan

¹ Att informera nyanlända – En kartläggning av arbetet i mottagandeteam och socialtjänst, FoU-rapport 38/2020, www.founordost.se

samhällsvägledningen främst hjälper nyanlända med praktiska frågor, såsom att förstå myndighetsinformation och hur man fyller i blanketter, syftar samhällsorienteringen i staden till att förmedla kunskap om hur man försörjer sig och utvecklas i Sverige.

I utredningen ”En reformerad samhällsorientering för bättre integration (SOU 2025:55)” som presenterades i våras föreslås en rad åtgärder som syftar till att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet på samhällsvägledning som ges i Sverige. Ett av huvudförslagen innebär att samhällsorienteringen inordnas i komvux i sfi och därmed kommer omfattas av läroplanen för vuxenutbildningen och en nationell kursplan. I undervisningen i samhällsorientering föreslås ett antal områden tas upp, däribland frågan om simkunnskap hos barn och vuxna. Utredningen föreslår att lärarna i samhällsorientering ska informera var man som vuxen kan vända sig om man vill lära sig simma.

Fråga 2: Att utreda hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom SFI.

I staden erbjuder Welcome House genom etableringscentrum kostnadsfria föreningsaktiviteter för utrikesfödda vuxna. Syftet är att aktiviteten ska leda till social inkludering och förbättra individens möjligheter på arbetsmarknaden

Under perioden den 1 januari till den 31 juli i år har 80 personer anmält att de önskar lära sig simma eller ges möjlighet att utveckla sina nuvarande simkunskaper via Welcome House och etableringscentrum. Hittills i år har 30 personer erbjudits möjlighet att delta i simundervisning som bedrivs av föreningar runt om i Stockholm. Därefter har 18 personer som erbjudits plats deltagit i simundervisning.

De föreningar som etableringscentrum har kontakt med saknar kapacitet att ta emot alla som anmäler sitt intresse att delta i simundervisning. För de nyanlända som på egen hand önskar delta i simskolan som bedrivs i kommunal regi har det funnits hinder. Det krävs exempelvis personnummer och bankId för att kunna logga in i bokningssystemet och boka simskola. Betalning sker med kontokort/betalkort via bokningssystemet eller i receptionen alternativt erbjuds faktura som skickas hem till individen. Ett annat hinder är att många nyanlända har bristande digitala kunskaper.

Bland tidigare projekt inom staden som syftat till att ge utrikesfödda vuxna sim- och vattenvana kan nämnas ESF-projekten Care For Ukrainian Refugees (2022-2023) och Etablering Stockholm (2009-2012), där delprojektet Rätt Steg vände sig till kortutbildade kvinnor. Erfarenheterna från tidigare projekt inom staden har varit övervägande positiva men även synliggjort logistiska utmaningar som kräver tid och resurser. En sådan utmaning har varit att få en bra grupp sammansättning när det tillgäller exempelvis könsfördelning och förkunskaper. Man har tappat kvinnliga deltagare vid könsblandade grupper, något som gjort att man ofta valt att ha könssegregerade grupper i simundervisningen. Då närvaron av män kan vara ett problem för en del kvinnor har man ibland valt att hålla simundervisningen efter den ordinarie verksamheten när bassängen är stängd för allmänheten. Många gånger har

det krävs att man löser barnpassning under simundervisningen samt att deltagarna kan duscha och byta om enskilt.

Arbetsmarknadsförvaltningens erfarenhet är att föreningar i Stockholm saknar kapacitet att kunna erbjuda stora grupper nyanlända simundervisning. Förvaltningen är positiv till att tillsätta en utredning om hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att kunna erbjuda simundervisning till målgruppen. En utredning skulle kunna ge svar på vad idrottsföreningar behöver för att kunna möta den efterfrågan på simundervisning för utrikesfödda vuxna som etableringscentrum har kunnat påvisa, och som överstiger föreningarnas nuvarande kapacitet.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2025 följande.

Idrottsnämnden godkänner idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till motionens förslag om samverkan med arbetsmarknadsnämnden och SFI för att öka simkunnigheten bland nyanlända vuxna. Genom att involvera lokala simföreningar kan man dessutom stärka kontakten mellan nyanlända och det svenska föreningslivet, vilket är fördelaktigt ur både integrations- och hälsosynpunkt.

Ett samarbete bedöms kunna förbättra möjligheterna att nå målgruppen och bidra till ökad integration och folkhälsa.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Simkunnighet är en viktig livsfärdighet. Motionens förslag skulle kunna förbättra möjligheterna att nå målgruppen nyanlända vuxna samt bidra till ökad integration och folkhälsa.

Ett samarbete mellan idrottsförvaltningen, arbetsmarknads-förvaltningen och SFI kan vara en bra väg för att nå ut till nyanlända vuxna. Förvaltningen ställer sig positiv till motionens förslag om att utreda möjligheten att erbjuda simundervisning genom kontakt med SFI. Fortsatt är förvaltningen också positiv till förslaget om att utreda hur idrottsföreningar bäst kan involveras för att erbjuda simundervisning till nyanlända genom SFI. Utredningarna bör genomföras av de berörda förvaltningarna eftersom SFI inte ingår i utbildningsförvaltningens verksamhetsområde.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation av Christina Tufvesson (L)

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi tackar för det positiva gensvaret på vår motion och ser fram emot att majoriteten tillstyrker motionen när den når kommunstyrelsen.

Idrottsnämnden

Reservation av Hanna Wistrand (L)

1. Att bifalla motionen
2. Att utöver förvaltningens förslag anföra följande:

Att kunna simma är inte bara en fråga om trygghet och folkhälsa, det är också en fråga om frihet och delaktighet. Den som inte kan simma riskerar att stå utanför både viktiga säkerhetskunskaper och möjligheten att ta del av en stor del av det svenska förenings- och friluftslivet. För Liberalerna är det en självklarhet att alla människor, oavsett bakgrund, ska ges möjlighet att tillägna sig denna livsviktiga färdighet.

Nyanlända vuxna är en av de grupper som samhället har svårast att nå när det gäller simkunnighet. Här ser vi att SFI kan spela en avgörande roll, både som informationskanal och som kontaktyta för idrottsförvaltningen. Genom ett strukturerat samarbete kan vi säkerställa att fler nås av information om simundervisning och faktiskt ges möjlighet att delta.

Liberalerna välkomnar att idrottsförvaltningen i sitt remissvar ställer sig positiv till motionens förslag och betonar värdet av samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och SFI. Positivt är att även förvaltningen lyfter fram vikten av att involvera lokala simföreningar. På så sätt får nyanlända inte bara tillgång till simskola, utan också en naturlig väg in i det svenska föreningslivet. Det stärker både integration och gemenskap, samtidigt som barns chanser att själva bli simkunniga ökar när deras föräldrar får den kunskap som behövs.

Det är nu angeläget att gå vidare med en utredning om hur samarbetet kan organiseras på bästa sätt. Genom att kombinera stadens resurser med föreningslivets engagemang kan fler stockholmare få tillgång till denna grundläggande frihetsfärdighet. Det är så vi bygger ett öppet, tryggt och inkluderande samhälle, där ingen lämnas utanför.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att bifalla motionen.
3. Att därutöver anföra följande:

Vi gläds åt förvaltningens positiva svar och ser fram emot att majoriteten bifaller motionen i sin helhet när den når kommunstyrelsen.